

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лінгвокраїнознавство

Освітня програма «Англійська мова і література»

Спеціальність 035 Філологія
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності та результати навчання
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лінгвокраїнознавство
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Гошилик Володимир Богданович
Контактний телефон викладача	0506752588
E-mail викладача	volodymyr.goshylyk@pnu.edu.ua, goshylyk@ukr.net
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок, 13.30
2. Анотація до курсу	
Курс “Лінгвокраїнознавство” покликаний збагатити лінгвістичні і національно-культурні знання спеціалістів-філологів, розширити їх перекладацькі й культурно-комунікативні можливості через комплексне вивчення зв’язку мови з культурою її носіїв. Зміст дисципліни охоплює найбільш проблемні питання дослідження специфіки мовного відображення дійсності та впливу мови на формування національного світогляду. Студенти вивчають фахову термінологію, ознайомлюються з основними методами аналізу мовного матеріалу, застосовують їх на практичних заняттях. Студенти розвивають навички аналітичного критичного мислення, досліджують специфіку формування концептуальної та мовної картин світу, що сприяє формуванню міжкультурної комунікативної компетенції.	
3. Мета та цілі курсу	
Збагачення лінгвістичних і національно-культурних знань спеціалістів-філологів, розширення їх перекладацьких і культурно-комунікативних можливостей через комплексне вивчення зв’язку мови з культурою її носіїв.	
4. Компетентності та результати навчання	
4.1. Загальні компетентності • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Здатність виявляти, ставити та вирішувати наукові та соціальні проблеми. • Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу інформації. • Здатність спілкуватися іноземною мовою у різних ситуаціях соціального спілкування. • Здатність працювати в команді та самостійно. • Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. • Усвідомлення принципів академічної доброчесності. 4.2. Фахові компетентності • Усвідомлення ролі мови у процесі накопичення та передачі суспільно-історичного досвіду народу. • Розуміння місця лінгвокраїнознавства у системі гуманітарних дисциплін. • Здатність використовувати у професійній діяльності – у викладанні англійської мови у закладах загальної середньої освіти – знання особливостей зв’язку мови із соціально-економічним, суспільним і культурним життям її носіїв. • Здатність виявляти залежність мови від різного роду позамовних чинників. • Здатність розрізняти соціокультурні компоненти мови. • Здатність визначати вплив позамовних чинників на процес комунікації. • Здатність застосовувати на практиці засвоєні лінгвокраїнознавчі знання. • Здатність орієнтуватися в ситуації міжкультурного спілкування. • Здатність враховувати особливості мислення носіїв іноземної мови. • Здатність розширення власних перекладацьких і культурно-комунікативних	

можливостей.

4.3. Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та англійською мовами, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Використовувати набуті теоретичні знання з лінгвокраїнознавства у практичному курсі англійської мови та у подальшому викладанні англійської мови у закладах загальної середньої освіти.
- Ефективно працювати з інформацією, добираючи її з різних джерел – фахової літератури, словників, енциклопедій, електронних баз, аналізувати та інтерпретувати, систематизувати її з метою використання у навчальному процесі, у ситуаціях наукового і побутового спілкування.
- Організувати процес свого навчання і самоосвіти.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- Знати основні поняття, терміни, підходи та методи наукового дослідження у галузі лінгвокраїнознавства, використовувати їх у професійній діяльності.
- Розуміти механізми творення та функціонування мовних одиниць, які відображають національні особливості культури народу, середовища його існування; вміти використовувати ці механізми.
- Дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
7	035 Філологія	4	В

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцін ки	Термін виконання
Тема 1. Лінгвокраїнознавство як наукова дисципліна.	лекція- дискусія, практичне заняття, самостійна робота	2, 3, 6	6 год (4 год. лекц., 2 год. практ.) Перегляд презентації, дискусія. Практичні завдання: 1. Розкрийте сутність лінгвокраїнознав- ства як лінгвістичної	10	вересень

			дисципліни. 2. Основні поняття та терміни ЛКЗ. 6 год. (ауд. роб.) 9 год. (сам. роб.)		
Тема 2. Мова, її сутність та функції. Мова і культура.	лекція-дискусія, практичне заняття, самостійна робота	3, 6, 7, 9	6 год (4 год. лекц., 2 год. практ.) Перегляд презентації, дискусія. Практичні завдання: 1. Мова та її функції. 2. Культура та її функції. 6 год. (ауд. роб.) 9 год. (сам. роб.)	10	вересень
Тема 3. Особливості мовного відображення дійсності.	лекція-дискусія, практичне заняття, самостійна робота	3, 6, 10, 14	6 год (4 год. лекц., 2 год. практ.) Перегляд презентації, дискусія. Практичні завдання: 1. Розкрийте сутність зв'язку мови і культури. 2. Гіпотеза Сепіра-Уорфа. 6 год. (ауд. роб.) 9 год. (сам. роб.)	10	жовтень
Тема 4. Проблема національної мовної картини світу.	лекція-дискусія, практичне заняття, самостійна робота	1, 6, 10, 11, 17	6 год (4 год. лекц., 2 год. практ.) Перегляд презентації, дискусія. Практичні завдання: 1. Концептуальна картина світу. 2. Національна мовна картина світу. 6 год. (ауд. роб.) 9 год. (сам. роб.)	10	жовтень
Тема 5. Реалії, їх класифікація та переклад.	лекція-дискусія, практичне заняття, самостійна	4, 8, 13, 19, 20	6 год (4 год. лекц., 2 год. практ.) Перегляд презентації, дискусія.	10	листопад

	робота		Практичні завдання: 1. Слова-реалії та їх класифікація. 2. Шляхи перекладу реалій. 6 год. (ауд. роб.) 9 год. (сам. роб.)		
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студенти отримують залік на підставі оцінок, отриманих на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку студент/студентка може отримати, відвідуючи практичні заняття – 50 балів, що розраховується на основі двох оцінок (за усну відповідь та тест), отриманих на кожному з 5 практичних занять. Передбачена також підсумкова контрольна робота (тест), за яку студент/студентка може отримати максимум 25 балів. Індивідуальне дослідницьке завдання оцінюється у 25 балів. Максимальна оцінка за залік – 100 балів.				
Вимоги до індивідуального дослідного завдання	Вимоги до оформлення реферату з навчальної дисципліни “Основи міжкультурної комунікації”: – мова дослідження – українська; – обсяг роботи – не менше 15 сторінок; – стандарти – текст повинен бути набраний у текстовому редакторі WORD; формат листка – А4; шрифт – Times New Roman; кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5 пт; поля сторінок: ліве – 3 см, праве – 1 см, верхнє та нижнє – 2 см; – структура роботи – титульна сторінка, зміст, вступ, мінімум два питання (теоретичний і практичний аспекти дослідження), висновки, список використаної літератури; – при нумерації сторінок враховується титульний аркуш; номери проставляються з другої сторінки (ЗМІСТ) у правому верхньому куті; – покликання у тексті вміщуються у квадратні дужки [1, с. 56], де перша цифра вказує на порядковий номер джерела у списку використаної літератури, а друга – на сторінку цитованої праці.				
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова контрольна робота базується на матеріалі, розглянутому на всіх лекціях та практичних заняттях. Підсумкова контрольна робота охоплює 5 завдань, кожне з яких оцінюється п'ятьма балами. Максимальна кількість набраних балів – 25.				
Практичні заняття	Оцінюється робота на усіх 5 заняттях упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку студент/студентка може отримати на заняттях – 50. Сума балів за практичні заняття розраховується на основі двох оцінок (за усну відповідь та тест), отриманих на кожному з 5 практичних занять.				

Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.

7. Політика курсу

Курс читається англійською мовою.

Максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань (50), індивідуальне дослідницьке завдання (25) та підсумкове тестування (25).

При виставленні підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента/студентки на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента/студентки під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Студент/студентка має право відпрацювати пропущені практичні заняття у письмовій формі.

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю № 2.

На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять.

8. Рекомендована література

Базова

1. Антологія концептів / Под. ред. В.И. Карасика, И.А. Стернина. М. : Гнозис, 2007. (бібліотека ПНУ)
2. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Лингвострановедческая теория слова. М., 1980. (бібліотека ПНУ)
3. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура. М. : Русский язык, 1983. (бібліотека ПНУ)
4. Влахов С., Флорин С. Непереваемое в переводе. М. : Межд. отношения, 1980. (бібліотека ПНУ)
5. Гапонів А.Б., Возна М.О. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. Підручник для студентів та викладачів вищого навчального закладу. Вінниця, 2005. (бібліотека ПНУ)
6. Гошилик В.Б. Лінгвокраїнознавство : Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2007. (бібліотека ПНУ)
7. Гумбольдт В., фон. Язык и философия культуры (пер. с нем.). М., 1985. (бібліотека ПНУ)
8. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози). Львів, 1989. (бібліотека ПНУ)
9. Карасик В.И. Языковой круг. Личность, концепт, дискурс. М., 2004. (бібліотека ПНУ)
10. Концептологія: Світ-Мова-Особистість. Луганськ : Альма-матер, 2005. (бібліотека ПНУ)
11. Корнилов О.А. Языковые картины мира как производные национальных менталитетов. М. : ЧеРо, 2003. (бібліотека ПНУ)
12. Логический анализ языка. Культурные концепты. М. : Наука, 1991. (бібліотека ПНУ)
13. Мороз А.А. Реалія як об'єкт лінгвістичного дослідження. Бердянськ, 1999. (бібліотека ПНУ)
14. Потебня О.О. Мысль и язык. К., 1993. (бібліотека ПНУ)
15. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя : Прем'єр, 2008. (бібліотека ПНУ)
16. Сепир Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии. М., 1993. (бібліотека ПНУ)
17. Сімонок В.П. Мовна картина світу. Взаємодія мов. Х. : Основа, 1998. (бібліотека ПНУ)
18. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация : Учеб. пособие. М. : Слово,

2000. (бібліотека ПНУ)

19. Томахин Г.Д. Реалии-американизмы. М., 1988. (бібліотека ПНУ)

20. Флорин С. Муки переводческие : практика перевода. М., 1983. (бібліотека ПНУ)

Допоміжна

21. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. М., 1996. (бібліотека ПНУ)

22. Воробьев В.В. Лингвокультурология : Теория и методы. М., 1997. (бібліотека ПНУ)

23. Комиссаров В.Н. Теория перевода. М., 1990. (бібліотека ПНУ)

24. Кононенко В.І. Мова. Культура. Стиль : Зб. ст. Київ–Івано-Франківськ, 2002. (бібліотека ПНУ)

25. Красных В. Этнолингвистика и лингвокультурология. М., 2002. (бібліотека ПНУ)

26. Маслова В.А. Лингвокультурология: учебное пособие. М. : Академия, 2001. (бібліотека ПНУ)

27. Швейцер А.Д. Теория перевода. М., 1988. (бібліотека ПНУ)

28. A Glossary of Intercultural Communication / уклад. Гошилик В.Б., Гошилик Н.С. Івано-Франківськ, 2010. (Англ. мовою) (бібліотека ПНУ)

29. Buhrig, K., Thije, J.D. Beyond Misunderstanding : Linguistic Analyses of Intercultural Communication. Amsterdam ; Philadelphia : J. Benjamins, 2006. URL: <https://englishtips.org>

30. Carbaugh, D. Cultures in Conversation. Mahwah, N.J. : Lawrence Erlbaum, 2005. URL: <https://englishtips.org>

31. Cheng, W. Intercultural Conversation. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins Pub. Co., 2003. URL: <https://englishtips.org>

32. Handbook of Communication Competence / Ed. by Rickheit G., Strohner H. Berlin ; New York : Mouton de Gruyter, 2008. URL: <https://englishtips.org>

33. Handbook of Intercultural Communication / Ed. by Kotthoff H., Spencer- Oatey H. Berlin ; New York : Mouton de Gruyter, 2007. URL: <https://englishtips.org>

34. Intercultural Discourse and Communication : The Essential Readings / Ed. by Kiesling S., Paulston C. Malden, MA : Blackwell Pub., 2005. URL: <https://englishtips.org>

35. Lull, J. Culture in the Communication Age. London ; New York : Routledge, 2001. URL: <https://englishtips.org>

36. Ting-Toomey, S. Communicating Across Cultures. New York : Guilford Press, 1999. URL: <https://englishtips.org>

37. Whorf, B.L. Language, Thought and Reality. Technology Press of Massachusetts Institute of Technology, 1956. URL: <https://englishtips.org>

Викладач Гошилик В.Б.